

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. Inscrypcja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austriacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Turcya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

— 1002 —

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 28. maja. Dnia 27. maja r. b. wyszła i rozesłana została z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie część III oddziału I. z r. 1857 dziennika rządowego dla okręgu administracyjnego c. k. namiestnictwa we Lwowie.

Część ta zawiera:

- Nr. 31. Traktat telegrafowy między Austrią i Sardynią z dnia 3go października 1856, podpisany w Turynie dnia 3. października 1856, zamieniony w ratyfikacyach dnia 6. grudnia 1856 r.
- Nr. 32. Rozporządzenie ministerstwa finansów z dnia 12. lutego 1857, o zaprowadzeniu szczególnej kontroli paszportowej w powiecie granicznym przy Nauders w Tyrolu.
- Nr. 33. Obwieszczenie ministerstwa finansów z dnia 13. lutego 1857, o zniesieniu urzędów celnych ubocznych klasy II. w Broszkowicach i Lgoli.
- Nr. 34. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 16. lutego 1857, obowiązujące w Węgrzech i województwie Serbskiem wraz z banatem Temeskim, o postępowaniu, jakie zachować mają sądy urbaryalne tak instancji pierwszej, jak wyższych, przy wykroczeniach, których się dopuszczają adwokaci w sprawach u nich zachodzących.
- Nr. 35. Rozporządzenie ministerstwa wyznań i oświecenia, z dnia 4. grudnia 1856, obowiązujące w całej objętości cesarstwa, z wyjątkiem Lombardzko-weneckiego królestwa, Pobrzeża i Pogranicza wojskowego, względem postępowania z książkami dla ubogich, które z c. k. wydawnictwa ksiąg szkolnych uczniom szkół ludowych dawane bywają.
- Nr. 36. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 18. lutego 1857, obowiązujące we wszystkich urzędach cłowych powszechnego związku cłowego, o postępowaniu cłowym z wozami kolei żelaznej w obrocie z niemieckim związkiem cłowym.
- Nr. 37. Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 19. lutego 1857, obowiązujące w krajach koronnych, powszechnym związkiem cłowym objętych, względem wyniesienia w drodze próby ubocznego urzędu cłowego I. klasy w Bieliny na główny urząd cłowy II. klasy.
- Nr. 38. Rozporządzenie ministerstw sprawiedliwości, nadkomendy wojskowej i najwyższej władzy policyjnej z dnia 22. lutego 1857, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, o przynależności cywilnych sądów doraźnych względem osób poddanych sądownictwu wojskowemu, przez straż wojskową przyprowadzonych.
- Nr. 39. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 23. lutego 1857, o odgraniczeniu bezpośredniego obrotu urzędowego starostwa górniczego w Hall w Tyrolu, i eksponowanego komisaryatu górniczego w Klausen, ze względem na nową polityczno sądową organizację Tyrolu z Foralbergiem.
- Nr. 40. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 27. lutego 1857, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych powszechnego obrotu cłowego, o zniesieniu istniejącej w Schönwald stacyi odchodnocłowej i zaprowadzenie tamże ubocznego urzędu cłowego II. klasy.
- Nr. 41. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 2. marca 1857, względem zaprowadzenia urzędu cłowego w Porlezza.
- Nr. 42. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 2. marca 1857, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, względem rozciągnięcia nadanego ubocznym urządcom cłowym I. klasy wzdłuż granicy prusko-szląskiej i hrabstwa Kłodzko umocowania do zastosowania cła uwzględnionego co do zaopatrzonego świadectwami pochodzenia żelaza surowego, aż do końca czerwca 1856.
- Nr. 43. Rozporządzenie najwyższej władzy policyjnej z dnia 3. marca 1857, względem odjęcia debitu pocztowego pismu czasowemu *Das Jahrhundert*.
- Nr. 44. Rozporządzenie cesarskie z dnia 18. lutego 1857, względem zaprowadzenia nowej taryfy cłowej w Dalmacyi.

Nr. 45. Rozporządzenie ministerstwa skarbu i handlu z dnia 4go marca 1857, obowiązujące w Dalmacyi, względem wykonania nowej dalmatyńskiej taryfy cłowej.

Nr. 46. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 4. marca 1857, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, względem wykonania niektórych postanowień nowej dalmatyńskiej taryfy cłowej z dnia 18. lutego 1857 o uwzględnieniach cłowych dla obrotu Dalmacyi z powszechnym obrebnem cłowym.

Nr. 47. Rozporządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowni publicznych z dnia 2. marca 1857, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, mocą którego zakazuje się używanie bezmianów w sprzedaży częściowej.

Nr. 48. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 6. marca 1857, obowiązujące w Galicyi i Lodomerji, w wielkiem księstwie Krakowskim i w księstwie Bukowińskim, względem kompetencji komisji krajowych co do relucyi i regulacyi ciężarów gruntowych, niemniej władz politycznych w przedmiocie rozprawy i rozstrzygania onych z gruntowo-pańskich stosunków wynikających sporów, których przedmiot ulega postanowieniom najwyższego patentu z dnia 5. lipca 1853 r. nr. 130 Dziennika praw państwa.

Nr. 49. Rozporządzenie ministerstwa finansów z dnia 6. marca 1857, obowiązujące we wszystkich krajach monarchji, o zniesieniu cen soli krajowej i o bezpłatnem wprowadzeniu soli zagranicznej dla celów chemiczno technicznych.

Nr. 50. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 7. marca 1857, obowiązujące w całej objętości państwa, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, dotyczące zamiany korespondencyi z sądami królestw Duńskiego, Niderlandzkiego i Belgijskiego.

Nr. 51. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 7go marca 1857, obowiązujące w królestwach Węgierskiem, Krocckiem i Sławońskim, w województwie Serbskiem i banacie Temeskim, w przedmiocie kwestyi, jak przedsięwziętem być winno zgłoszenie intabulowanych wierzytelności, przepisane w §. 3, ustępie 4 rozporządzenia z d. 15. grudnia 1855 roku, nr. 222 Dziennika praw państwa, celem ich przeniesienia do nowych protokołów księgi gruntowej, na ten przypadek, gdyby zaintabulowane dokumenta zagubione zostały.

Nr. 52. Patent cesarski z dnia 24. października 1856, obowiązujący we wszystkich krajach koronnych, mocą którego zniesionym zostaje obowiązek składania oraz c. k. eraryalnego wykupywania złota i srebra, w kopalniach lub pławiarzniach pozyskanego.

Nr. 53. Rozporządzenie ministerstwa finansów z dnia 5. marca 1857, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, mocą którego, wydanym zostaje w porozumieniu z naczelną komendą wojskową przepis wykonawczy do cesarskiego patentu z dnia 24. października 1856 roku w przedmiocie zniesienia obowiązku oddawania, jakoteż c. k. eraryalnego wykupu złota i srebra, pozyskanego z przemysłowości kopalniczej i pławiarniczej.

Nr. 54. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i finansów z dnia 13. marca 1857, dotyczące nazwy obu urzędów stolicowo-sędziowskich Artand w okręgu administracyjnym wielkowiadrzyńskim, tudzież Banok-Szent-György w okręgu administracyjnym edenburskim, wedle przekazanych im stanowczo siedzib urzędowych w Mezö-Keresztes i Lettenye.

Nr. 55. Rozporządzenie ministerstw sprawiedliwości i finansów z d. 13. marca 1857, obowiązujące w całym obrebie państwa z wyjątkiem królestwa Lombardzko-weneckiego, Dalmacyi i Pogranicza wojskowego, w przedmiocie postępowania z oświadczeniem zręczenia się pojedynczych uczestników wspólnej własności górniczej, co się tyczy działów ich, do księgi górniczej wciągniętych.

Nr. 56. Rozporządzenie ministerstwa skarbu i handlu z dnia 14go marca 1857 obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, powszechnym związkiem celnym objętych, dotyczące uwzględnionego w cła sprowadzania siarkanu amoniaku dla fabryk alunu.

Sprawy krajowe.

(Arcyksięzę Franciszek Karol wyjechał do Saksonii. — Wyszczególnienia. — Minister hr. Thun wezwany do Pesztu. — Minister sprawiedliwości przybył do Pesztu. — Pódroż Ich Mość Cesarstwa. — Łaski Cesarские. — Stan zdrowia Arcyksiężniczki Zofii.)

Wiedeń, 26. maja. Jego Cesarzew. Mość najdostojniejszy Arcyksięzę Franciszek Karol odjechał 25. b. m. o godzinie 7. minucie 45 z dworca bubeneckiej kolei żelaznej do Saksonii.

— Jego Ces. król. apostoiska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 15. maja r. b. nadać najlaskawiej radcy namiestnictwa i starości obwodowemu w Wadowicach, Józefowi Loserth z przydomkiem „Edler von“, w uznaniu długoletnich jego znakomych zasług w służbie publicznej, tytuł i charakter c. k. radcy nadwornego z opuszczeniem taksy.

— Jego Excelencya minister, hrabia Leon Thun, przybył na wezwanie Jego c. k. apostolskiej Mości na dwór cesarski do Pesztu na dniu 21. b. m., zaszczylił nazajutrz odwiedzinami swemi uniwersytet, bibliotekę i klinikę, a na dniu 23. b. m. odjechał z powrotem do Wiednia.

— Jego Excelencya minister sprawiedliwości, Franciszek hrabia Nadasdy, przybył 22. b. m. do Pesztu.

Z Szegedyu donoszą z 24. maja: Dziś byli Najjaśniejsi Państwo w Jassbereny na nabożeństwie przed godziną 7mą zrana, a po tem odjechali do Csegled. Az do granic Jazygii asystowali JJ. MM. Cesarstwu oddziały wczorajsze, a dalej konni wybrańcy z pomiędzy szlachty i oddziały gmin z komitatu.

U dworca kolei żelaznej w Czegled odbyły się przedstawienia korporacji i osób szczególnych. Pod Nagy Körös raczył J. M. Cesarz zaszczyścić najwyższą obecnością swoją urządzony na przedce festyn ludowy.

W Keczkemet raczył Jego c. k. Apost. Mość po skończonem przedstawianiu zwiedzić urzędy i zakłady. Następnie odbyło się wręczenie darów hołdowniczych.

Przyjęcie było wszędzie również uroczyste, jak i serdeczne, a w Keczkemecie radość powszechna była tem większa, zwłaszcza, że właśnie podczas pobytu J. M. Cesarza ogłoszono Keczkemet wolnem miastem królewskiem.

W Szegedyu, gdzie poczyniono wielkie przygotowania na przyjęcie Najjaśniejszych Państwa, odbył się wjazd cesarski około 3 godziny po południu wśród serdecznych okrzyków ludności, która zebrała się z okolic nawet odleglejszych.

Podczas wjazdu zwiedzili Najjaśniejsi Państwo kościół, poczem odbyły się przedstawienia i posłuchania, a dalej wielka uczta nadworna, w ciągu której składali rybacy zwykłe dary hołdownicze.

Później odbył się festyn rybaków i ludu, po czem raczyli JJ. MM. Cesarstwo zwiedzić arenę, a za powrotem przypatrywać się iluminacji miasta.

Zdrowie Najjaśniejszych Państwa jest w stanie pożądanym.

— Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższem pismem własnoręcznem z 20. maja darować najlaskawiej zaliczkę skarbową ciągnącą od roku 1847 na dystrykcie Jazygów i Kumanów w kwocie 11.480 złr., a najwyższem rozporządzeniem z 22. b. m. opuścić najlaskawiej ośmiom więźniom w peszteńskim więzieniu żeńskiem resztę ich kary, innym zaś ośmiom połowę, a odnośnie dwie trzecie części tej kary.

Z Budy donoszą z 23. maja: W ciągu dnia wczorajszego nie nastąpiło żadne pogorszenie zdrowia najdosłojniejszej Arcyksiężniczki Zofii, która z małą przerwą miała sen dość spokojny.

Hiszpania.

(Nowy okręt. — Ustawa prasy. — Rozprawy w Kortezech. — Traktat graniczny z Francją.)

Madryt, 16. maja. Na dniu 13. b. m. spuszczone w Kartagenie z warsztatu, na cześć urodzin Cesarza, fregatę śrubową „Petronila“ o sile 300 koni z 31 działami. — Dziennik *Epoca* podaje treść zaprojektowanej ustawy druku, którą odczytano w Kortezech na dniu 16. b. m. Do wydawania politycznego dziennika potrzeba odpowiedzialnego wydawcy, który ma odpowiadać następującym warunkom: Musi mieć przeszło 25 lat wieku, mieszkać rok w miejscu, gdzie wychodzi dziennik, zostawać w używaniu wszelkich praw obywatelskich i politycznych; musi opłacać 2000 realów stałego podatku, jeśli dziennik wychodzi w Madrycie, a 1000 realów w każdym innym miejscu; musi wykazać się, że zapłacił ten podatek z góry na trzy lata, i złożyć kaucję 300.000 realów za dziennik madrycki a 200.000 realów za dziennik prowincjonalny. Kaucya ta ma być złożona w banku hiszpańskim lub w ręce jego komisarzy, w którymkolwiek innym banku potwierdzonym z rządu lub też w kasie depozytowej; wypłata ma nastąpić w gotówce lub w obligacjach konsolidowanego długu podług kursu dziennego. Artykuły treści politycznej, filozoficznej i religijnej muszą być opatrzone podpisem autora. Kary pieniężne za przestępstwa prasy ustanowione są stosunkowo od 15 do 80.000, od 10 do 60.000, od 5 do 25.000 i od 4 do 20.000 realów. Przestępstwa prasy sądzić będzie trybunał złożony z prezydenta i pięciu sędziów pierwszej instancji w Madrycie, a trzech na prowincyi. Przywileje na takie przestępstwa nieistnieją, tylko wojskowi mają być w takim razie sądzeni podług regulaminu armii. Mowy obrotne i oskarżenia dzienników niemogą być w żaden sposób ogłaszane.

— Dzienniki madryckie z 16. maja przynoszą dosłowną treść znanej już z depezy telegraficznej mowę, którą marszałek Narvaez, w ciągu debaty nad adresem senatu, zbijał poprawkę pana Calonge względem wyrażenia nagany Wikalwarystom. Pan Calonge godził oddawna na O'Donnella i jego stronników. Adres podał mu sposobność wyrazić zadziwienie swoje dla czego gabinet w mowie od tronu wkłada Królowej w usta „słowa pojednania.“ Zdaje się, że pan Calonge miałby zamiar wywołać znowu podobne gorszące sceny, jakie widzieliśmy niedawno. Narvaez w odpowiedzi na jego zarzuty, stanął w obronie wypadków z 28. czerwca 1854. „Moi pa-

nowie!“ — zawołał — „Gdy Jej król. Mość raczyła powierzyć mi prezydenturę teraźniejszego gabinetu, było pierwszym staraniem mojem pracować nad tem wspólnie z zgodnymi kolegami moimi, ażeby zatrzeć ostatnie ślady pożalowania godnego rozdwojenia, które zniszczyło partję konserwacyjną. . . . Wiem, że rana jest zanadto głęboka, by mogła się zupełnie zgoić; ale pocieszałem się nadzieją, że nikt z nas niechce brać na siebie odpowiedzialności i wywoływać nanowo niezgody. Pan Calonge odważył się jednak na to, i wyrządził mimo swej wiedzy wielką szkodę krajowi i swemu stronnictwu. Pan Calonge utrzymuje, że powstania wojskowe niepowinny być puszczone bezkarnie. Ale czyż sam nie miał udziału w żadnem z nich? Przypominam rok 1843, kiedy pan Calonge tak dobrze jak ja brał udział w takim powstaniu. . . . Pole obwinień, moi panowie, jest nader ślizkie, należy je unikać. . . . Lepiej będzie położyć się, by postawić kraj na tym stopniu, jaki zajmować powinien i będzie, jeśli nieprzeszkodzi temu niezgoda nasza.“ Poprawka pana Calonge została odrzucona.

Madryt, 18. maja. Minister spraw zagranicznych, margrabia Pidal, przedłożył Korteżom projekt, który upoważnia rząd ratyfikować traktat graniczny z Francją podpisany w Bayonnie na dniu 2. grudnia 1856. Główna treść traktatu o granicę obudwu krajów od ujścia Bidassoy aż do granic prowincyi Nawary i Hueski z francuskim departamentem niższych Pyrenejów jest następująca: Na granicy Nawarry uznaje Francya linie oznaczone w latach 1785 i 1787; z wyjątkiem miasta Ondarroli, którego Hiszpania nigdy nieposiadała; natomiast dostaje Hiszpania znaczną część lasu w Irati; dwa terytoria Bensaslei i Arlaku będą przyłączone do dolin hiszpańskich, a okręg Alzkoa zatrzymuje jurysdykcję na północnej pochyłości Pyrenejów podług postanowienia z roku 1556. Hiszpania z swojej strony zrzeka się praw do Ondarroli, Bazulas i klasztoru San Salvador de Leyse, które aż do Errecaidor i folwarku Ardane zostaną przyłączone do Francyi. Poddani obudwu państw, którzy uprawiali pola lub pobudowali domy na gruntach, przyznanych teraz stanowczo jednemu lub drugiemu państwu, zatrzymują prawa własności w charakterze cudzoziemców posiadających dobra nieruchome. Dotychczasowe prawa paszy ustają. W części granicy należącej do prowincyi Guipuskui, odstąpione będą Hiszpanii główne wyspy rzeki Bidassoy, i postanowiono oraz, że miasto Fontarabie ma za swoją sadzawkę na ryby, która teraz musi być zniesiona, otrzymać stosowne wynagrodzenie od rządu francuskiego.

Anglia.

(Nowy oddział wojska do Chin. — Książęta krwi z powrotem. — Stosunki przyjaźne Rosyi z Chinami zrywają się.)

Londyn, 21. maja. Wczoraj zabrały paropływy „Adventure“ i „Assistance“ w Portsmouth 13 kompanii piechoty do Chin. Wojsku zapewniono wszelką wygodę na okrętach. Ale 200 do 300 z zabranych żołnierzy uczciło swe pożegnanie z Anglią pijatyką, która całą noc trwała i pociągnęła za sobą niemiłe sceny w ulicach Portsei. Porozbijano mnóstwo drzwi i okien, pokaleczono kilka osób, a gdy nadeszła chwila do odjazdu, musiano opojów sprowadzać pod zbrojną eskortą w omnibusach i dorożkach na brzeg.

Książę Walii powrócił wczoraj z wycieczki swej na północ do Osborne. Książę Alfred spodziewany jest dzisiaj z powrotem z Niemcy.

— Dziennik *Morning Chronicle* otrzymał w drodze urzędowej wiadomość z Paryża, że z powodu sporów pogranicznych przyszło do zerwania przyjaźnych stosunków między Rosją a Chinami. Dziennik *Nord* powtarza to doniesienie bez żadnych uwag potwierdzających lub zaprzeczających.

Francya.

(Nowiny dworu. — Konferencye neuenburskie. — Pomnik Ludwikowi XVI. — Konzulatory w Persyi. — Doniesienia z Senegambii.)

Paryż, 22. maja. W sobotę opuszcza dwór zamek w Fontainebleau i przeniesie się na cały czerwiec do St. Cloud. Kiedy zaś Cesarz zrobi wycieczkę do Plombieres i Biarritz, to zależeć będzie od wewnętrznych i zewnętrznych wypadków.

Hrabia Hatzfeldt otrzymał wczoraj pełnomocnictwo do podpisania projektu konferencyi neuenburskiej. Ostatniego wtorku otrzymał tylko urzędowe oznajmienie, że Król pruski przyjmuje projekt. Hrabia Walewski przybędzie jutro do Paryża, zdaje się jednak, że ostateczna konferencya nastąpi dopiero w przyszły poniedziałek (25. maja).

Na ostatniem posiedzeniu senatu przyszła pod obradę petycja miasta Bordeaux o pozwolenie, wzniesć pomnik Ludwikowi XVI. na jednym z publicznych placów tego miasta. Sprawozdawca, p. Ferdynand Barrot, radził przejść do porządku dziennego, gdyż wypada zostawić Cesarzowi inicjatywę takich wzniosłych myśli właściwych jego sercu, o czem świadczy uchwalone już wzniesienie pomnika temu męczennikowi królewskiemu na placu, gdzie stało więzienie „du Temple“.

Co do kwestyi względem liczby i siedziby konsułów angielskich w Persyi, oświadczyła Anglia podług nadesłanej tu dziś depezy pana Persigny, że poprzestanie na pewnej liczbie konsułów w Persyi, jeśli Rosya podda się temu samemu ograniczeniu.

Komendant wojsk francuskich u zachodniego wybrzeża Afryki, zajął krainę Dakkar, jeden z najważniejszych punktów Senegambii, imieniem Francyi.

Włochy.

(Sprawy w izbach piemonckich.)

Druga Izba sardyńska uchwaliła na posiedzeniu swem z 19go b. m. co do kwestyi względem udzielenia koncesyi na zbudowanie pobocznych kolei żelaznych przestrzeni Var, by rząd upraszać o przedłożenie na przyszłej sesyi projektu względem zbudowania drugiej kolei żelaznej w zamiarze połączenia wewnętrznych prowincyi sardyńskich z koleją żelazną wiodącą z Var ku granicy księstwa Nodeny.

Minister wojny przedłożył Izbie ważny projekt, według którego każdy zdolny pod broń mieszkaniec obowiązany być ma do pełnienia służby wojskowej. Postanowiono dwie kategorie w tej mierze: dla pierwszej zaciąg coroczny 9000 ludzi do służby czynnej; do drugiej zaś należą wszyscy zdolni do broni, którzy jednak powołani być mogą do służby wojskowej tylko na mocy osobnego przyzwolenia Izby.

Niemce.

(Nowiny dworu pruskiego. — Minister pruski z powrotem z Konstantynopola.)

Ich Mość Królestwo pruskie przenieśli dwór swój z Charlottenburga do Sanssouci.

Pruski nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister przy dworze tureckim, generał-major Wildenbruch, przybył z Konstantynopola do Berlina.

Rosya.

(Nowiny dworu. — Ambasador hiszpański na audyencyi. — Gabinet medalów. — Wskawienie Trubeckiego. — Wiadomości bieżące. — Traktat z Japonią.)

Petersburg, 17. maja. Hiszpański ambasador, książę Ossuna i de l'Infantado, miał audyencyę u Jego Mości Cesarza i doręczył mu przy tej sposobności order Maryi Luizy dla Jej Mości Cesarzowy i wstęgę Złotego runa dla Jego Cesarzew. Mości Wielkiego księcia następcy tronu.

Jego Mość Cesarz nabył gabinet medalów zmarłego ministra apanażów hrabi Leona Perowskiego i przyłączył go do muzeum Eremitage.

Porucznik książę Sergiusz Trubecki, który w roku 1851 wyrokiem sądu wojennego został wykluczony z wojska z utratą szlachectwa, otrzymał napowrót tytuł księcia.

Z początkiem przyszłego miesiąca wyprawi jeden z tutejszych przedsiębiorców parowy okręt do Torney, gdzie miłośnicy przyrody będą mieć sposobność przypatrzeć się widokowi niezachodzącego przez dłuższy czas słońca.

Sławny z swych usług w Sebastopolu, rzeczywisty radca państwa Pirogow został teraz mianowany stanowczo kuratorem odeskiego okręgu szkolnego.

Dzienniki rosyjskie ogłaszają następujący traktat handlu i rozgraniczenia zawarty 26. stycznia między Rosyą a Japonią:

Pełnomocnicy: Najjaśniejszego Cesarza i Samowładcy wszech Rosyi, generał-adjutant, wice-admirał Eufemiusz Putiatin i N. Wielkiego Władcy wszech Japonii, Cucuj-Chizenno-Kami i Kawadzi-Sajemono-Dzijo, postanowili i zawarli w dniu dwudziestym szóstym stycznia 1855 roku, czyli pierwszego roku Ansej, dwunastego miesiąca dwudziestego pierwszego dnia, w mieście Simoda, traktat i objaśniające go artykuły, które słowo w słowo brzmią jak następuje:

Aby ustanowić między Rosyą i Japonią pokój i przyjaźń i ustalić je traktatem, Najjaśniejszy Cesarz i Samowładca wszech Rosyi mianował pełnomocnikiem Swym generał-adjutanta, wice-admirała Eufemiusza Putiatyna, a N. władca wszech Japonii mianował pełnomocnikami Swoich Wysokich poddanych Cucuja-Chizenno-Kami i Kawadzi-Sajemono-Dzijo.

Wspomnieni pełnomocnicy ustanowili następujące artykuły:

Artykuł I. Odtychczas na przyszłość niech będzie stały pokój i szczerza przyjaźń między Rosyą i Japonią. W posiadłościach obu państw Rosyanie i Japończycy niech używają opieki i ochrony, tak we względzie osobistego ich bezpieczeństwa jak i nietykalności ich mienia.

Art. II. Odtychczas granice między Rosyą i Japonią mają przechodzić między wyspami Iturup i Urup. Cała wyspa Iturup ma należeć do Japonii, a cała wyspa Urup i inne Kurylskie wyspy ku północy, stanowią posiadłość Rosyi. Co się tyczy wyspy Krafsto (Sachalin), ta pozostaje niepodzielną między Rosyą i Japonią jak była dotychczas.

Art. III. Rząd japoński otwiera dla okrętów rosyjskich trzy porty: Simoda, w księstwie Idzu; Chakodate, w powincyi Chakodate, i Nangasaki w księstwie Chizen. W tych trzech portach rosyjskich okręty będą odtąd mogły naprawiać swoje uszkodzenia, zaopatrywać się w wodę, drzewo, żywność i inne potrzeby, nawet w węgiel kamienny, gdzie takowego dostać można, i płacić za to wszystko złotą lub srebrną monetą, a w braku pieniędzy, zastępować je towarami swego ładunku.

Oprócz wymienionych przystani, Rosyanie nie mają zawiązać do żadnych innych portów, wyjąwszy przypadki, kiedy, w razie naglącej potrzeby, okręt nie będzie mógł dalej płynąć. Poniesione w takich przypadkach wydatki będą opłacane w jednym z portów otwartych.

Art. IV. Okrętom i osobom, które ulegną rozbiciu, w obu Państwach dawana będzie wszelka pomoc, i wszyscy uratowani, przewiezieni będą do portów otwartych. Przez cały ciąg ich pobytu na obcej ziemi, używać oni będą swobody, ale ulegać mają szluszynym prawom miejscowym.

Art. V. W dwóch pierwszych z liczby wymienionych otwartych portów pozwala się Rosyanom nabywać żądane towary i rzeczy, przez wymianę za przywiezione przez nich towary, rzeczy i pieniądze.

Art. VI. Rząd rosyjski wyznaczy konzula do jednego z dwóch pierwszych wspomnianych portów, jeżeli uzna tego potrzebę.

Art. VII. Jeżeli wyniknie jakabądź kwestya lub sprawa, wymagająca rozpoznania lub rozstrzygnięcia, takowe zostaną gruntownie rozpoznane i załatwione przez rząd japoński.

Art. VIII. Jak Rosyanin w Japonii, tak Japończyk w Rosyi, zawsze będą swobodni i nie ulegną żadnym ścieśnieniom. Kto popełni przestępstwo, może być zaaresztowanym, ale sądzonym będzie według praw własnego kraju.

Art. IX. Ze względu na sąsiedztwo obu Państw, wszelkie prawa i przywileje, jakie Japonia dotąd już udzieliła, lub na przyszłość udzieli innym narodom, zarazem będą rozciągnięte i na poddanych rosyjskich.

Traktat niniejszy zostanie ratyfikowany przez Najjaś. Cesarza i Samowładcę wszech Rosyi i N. Wielkiego Władcę wszech Japonii, lub jak zastrzeżono w oddzielnie załączonej ugodzie, przez ich pełnomocników — i ratyfikacye wymienione w Simoda, nie wcześniej jak w dziewięć miesięcy, lub jak okoliczności pozwolą. Teraz zaś wymieniają się kopie traktatu za podpisem i pieczęciami pełnomocników obu państw i wszystkie jego artykuły otrzymują moc obowiązującą od dnia podpisania i będą wykonywane przez obie umawiające się strony wiernie i nienaruszenie.

Zawarto i podpisano w mieście Simoda, lata od Narodzenia Chrystusa Pana 1855 miesiąca stycznia dwudziestego szóstego dnia, czyli Ansej roku pierwszego, miesiąca dwunastego, dnia dwudziestego pierwszego.

Turecya.

(Regulamin rady państwa. — Wiadomości bieżące.)

Do Tryestu nadeszły wiadomości z **Konstantynopola** z 15. maja. Nowy regulamin tureckiej rady państwa został ogłoszony. Amerykański ambasador przedsięwziął podróż do księstw naddunajskich i powszechnie upatrują w tem zamiary polityczne.

Azja.

(Ludy i najazdy Kaukaskie. — Zbrojenie się Czerkiesów.)

Nadszedł teraz właśnie ten czas, w którym chciwi łupów gorale zakaukazyjscy zwykli napadać na ziemię rosyjską i dlatego też muszą kozacy na linii kordonowej mieć się na baczności. Szczególnie zaś najeżdżają gorale w letnich miesiącach, od maja do września, na terytorium rosyjskie małemi oddziałami w liczbie 5 do 10 zbrojnych, by zagrabić kilka sztuk bydła z pastwiska i zabrać w niewolę spokojnych mieszkańców włości pogranicznych, a wreszcie by podróznymi zrabować. Pieszo wychodzą na rabunek w małych tylko oddziałach i trzymają się blisko rzek Kubanu i Tereku, których brzegi lesiste i zarosłe szuwarem nastroczają im bezpiecznego schronienia w razie pogoni kozackiej. Konni zaś gorale zbierają się w oddziałach większych liczących przynajmniej 20 do 30 zbrojnych, a wtenczas zapuszczają się czasem i na 100 wiorst w głąb kraju rosyjskiego aż do stepów nogajskich niezważając przy tem na porę roku. Zwykle wybierają się w miesiącach od października do grudnia, kiedy noce są dłuższe i ciemne i kiedy niższy stan wody lub rzeki ścięte lodem nastroczają im łatwej przeprawy na obu tych rzekach. Jakoż tylko w ciągu kilku tygodni, a mianowicie w jesieni i na wiosnę, kiedy idące kry na Kubanie i Tereku niedozwalają przeprawy, mogą strażę wolniej nieco odetchnąć a mieszkańcy pograniczni zasypiać spokojnie.

Otoż na takie napady ogranicza się teraz wojna partyzancka na pograniczu kaukazkiem, która przed laty kilkunastu zwracała na siebie uwagę Europy z powodu śmiałych najazdów czerkieskich na włości kozaków rosyjskich Barsukowskaja, Temnoleskaja, Beketowskaja i Sengilejskaja, tudzież napadu na Mosdok, na aul mikołajowski, tudzież na osady Parbarszewo i Akbulat-Jurt, wykonanych przez Czerkiesów pod wodzą Achwerdy-Mahomy. Wówczas byli gorale jeszcze zamożni i potężni i mogli wysyłać na walki po kilka tysięcy dobrze uzbrojonych jeźdźców, gdy tymczasem teraz może się zebrać zaledwie kilkaset jeźdźców, by niepokoić wsie leżące nad rzekami Sundża i Łaba, lub wypadać z gór na oddziały rosyjskie wysłane na zwłady. Znani pod nazwą zbiorową gorali mieszkańcy krain położonych między wielkiem wzgórzem i rzekami Kubanem i Łabą, zwą się szczepami czerkieskimi czyli Adyge i stanowią liczne bardzo działy małych społeczeństw, a z tych znani są najwięcej Abadżechy, Szabsugi, Natuchecy, Bzeduchy, Czerezeneje, Temirgojcy, Jegerucy, Machodzy i Besleneje. Te zaś szczepy, które zamieszkują przestrzeń między wzgórzem głównem, tudzież między wzgórzem andyjskiem Kaczkalikowem, zwą się Czecencami. Dzielią się na mieszkańców małej i wielkiej Czeczny i stanowią między sobą tak jak i Czerkiesi małe społeczeństwa, a do znaczniejszych należą Auchowecy, Jezkerynecy, Czabirkojczy, Szatojczy, Szabotowcy, Akinecy, Zorynecy, Karabulacy, Gałaszczy i Gałgajcy. Wojna ustawiczna przerzedziła znacznie szeregi tych gorali, jak również zeszczuplała liczbę ich posiadłości, bydła rogatego, owce i koni, które pasą się teraz tylko w tym obrębie wzgórz, dokąd kozacy dotrzeć jeszcze nie mogli.

Dziennikowi *Messenger du Midi* donoszą z Konstantynopola następujące bliższe szczegóły o uzbrojeniach Czerkiesów podług najnowszych wiadomości z Czerkiesyi z 19. kwietnia: „Główna kwa-

tera Achmet-Beja była w Sipszohur, a naczelny wódz w porozumieniu z Sefer-Baszą zajmował się organizacją kraju na wzór rezydów tureckich. Każda prowincja ma stawić jednego zbrojnego męża co dom i co familia. Dotąd ma prowincja Natuchat postawić 10.000 ludzi, Czapsona 18.000, Adakuma 3500, Daniskarinda-Tuabzil 7500, Ubusz 2000 ludzi. Liczba wojska może być w razie potrzeby podwojona. Także przygotowaniem prowiantu zajmuje się naczelny wódz bardzo gorliwie. Dziesięciny nadchodzą ze wszystkich stron, i już ma armia przeszło 100.000 tilów zboża w swoich magazynach. Kwestya transportu została w ten sposób uregulowana: Każde 100 domów lub rodziny ma dostarczyć armii 2 konie pociągowe pod artylerję i dwa woły. Prowincja Karabatir zaś obowiązała się oprócz tego wystawić dwa pułki konnicy z całym ekwipażem z synów najlepszych rodzin tej prowincyi. Również przygotowuje Mehemet-Bej gorliwie materiały armii, osobliwie artylerji, która ma pełnić ważne usługi w Czerkiesyi. Kilka dział z twierdzy Anapy naprawiono i opatrzone w nowe lawety. Na dniu 19. kwietnia zamysłano wyprawić oddział pod rozkazami pułkownika Łapińskiego i Karabaka (syna Sefer-Baszy) dla zrekonoskowania Kubanu. Kolumna ta miała się składać z 2000 jeźdźców i 2 dział.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Werona, 25. maja. Wczoraj rano ogłoszono następujący buletyn: Jego Excel. feldm. hr. Radecky spał do północy spokojnie i bez przerw. Obandażowanie niedolega mu. Kurecze w nodze ustały. Tylko przy poruszeniu ciała czuje chory ból w miejscu, gdzie kość złamana. Stan fizyczny i umysłowy marszałka jest w ogóle pomyślny.

Paryż, 26go maja. Wczoraj wieczór renta 3% 69.42 1/2. — Dziś wieczór będzie świetna reprezentacja w wielkiej operze na cześć Króla Bawarskiego. Deputacya rady miejskiej zaprosiła J. M. Króla na bal w ratuszu.

Bononia, 24. maja. W Romagni, w prowincyi Ancona i w części prowincyi Pesaro zniesiono stan oblężenia.

Frankfurt n. M., 24. maja. Dziennik *Schwab. Mercur* zawiera telegraficzną depeszę z Berny z 23. b. m. z doniesieniem, że we środę (20.) Rada związkowa szwajcarska urzędownie wiadomioną została o przystaniu Prus na ugodę w sprawie neuenburgskiej i że Prusy zrzekają się miliona franków wynagrodzenia.

Konstantynopol, 20. maja. (Na Bukareszt.) Na założenie krajowego banku subskrybowano w przeciągu czterech dni 1.800.000 funt. szt. Cały kapitał wynosi 5 milionów medzdyie, z tych zbierze się 150.000 za pomocą pierwszego wydania akcyi. Pożar zniszczył 1300 domów.

Kurs lwowski.

Dnia 28. maja.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	46	4	49
Dukat cesarski	4	49	4	52
Półimperyal zł. rosyjski	8	19	8	22
Rubel srebrny rosyjski	1	37	1	38
Talar pruski	1	32	1	34
Polski kurant i pięciozłotówka	1	12	1	13
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	82	24	82	52
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne	79	25	80	—
5% Pożyczka narodowa	83	30	84	15

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 26. maja o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 84 1/2 — 84 3/4. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 94 1/2 — 95. Lomb. wien. pożyczki z 5% 96 — 96 1/2. Obligacje długu państwa 5% 83 — 83 1/2, detto 4 1/2% 73 3/4 — 73 1/2, det. 4% 65 1/2 — 65 3/4, detto 3% 50 1/4 — 50 1/2, detto 2 1/2% 41 3/4 — 42, detto 1% 16 1/2 — 16 3/4. Oblig. Głog. z wypłatą 5% 95 — —. Detto Peszt. 4% 95 — —. Detto Medyol. 4% 94 — —. Obligacje indemn. niższ. austr. 5% 88 1/2 — 88 3/4. Galic. i węgier. 5% 80 — 81 1/4. Detto innych krajów koron. 86 — 86 1/2. Obl. bank. 2 1/2% 64 — 64 1/2. Pożyczka loter. z r. 1834 334 — 335. Detto z r. 1839 139 1/4 — 139 1/2. Detto z r. 1854 110 1/2 — 110 5/8. Renty Como 16 — 16 1/4. Galic. list. zastawne 4% 81 — 82. Półn. Oblig. Prior. 5% 87 — 87 1/2. Głognickie 5% 82 — 82 1/2. Obligacje Dun. żeglugi par. 5% 85 — 86. Oblig.

Lloydy (w srebrze) 5% 92 — 93. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 111 — 111 1/2. Akcey bank. narodowego 1007 — 1008. Akcey c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 239 — 239 1/2. Akcey niż. austr. tow. eskomp. 124 — 124 1/4. Detto Budżyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 260 — 262. Detto półn. kolei 204 3/4 — 205. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 283 3/4 — 284. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wypłatą 39 1/2% 100 3/4 — 100 3/4. Detto Połud. północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 106 3/4 — 107. Detto cisiańskiej kolei żel. 100 1/2 — 100 3/4. Detto Lomb.-wen kol. żel. 259 — 259 1/2. Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. żel. 198 198 1/2. Detto losy tryesl. 103 — 104. Detto tow. żegl. parowej 568 — 569. Detto 13. wydania — —. Detto Lloyd 420 — 423. Peszt. mostu łańcuch. 74 — 75. Akcey mlyna parowego wiedeń. 62 — 64. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 27 — 28. Detto 2. wydania 37 — 38. Esterhazego losy 40 złr. 79 1/2 — 80. Windischgrätz losy 27 1/4 — 27 1/2. Waldsteina losy 29 — 29 1/4. Keglevicha losy 14 1/4 — 14 1/2. Salma losy 40 — 40 1/4. St. Genois 39 1/2 — 39 3/4. Palfego losy 38 1/2 — 38 3/4. Clarego 38 1/2 — 38 3/4.

Amsterdam 2 m. 87. — Augsburg Uso 105 1/4. — Bukareszt 31 T. 264 1/2. Konstantynopol 31 T. — —. Frankfurt 3 m. 104 1/8. — Hamburg 2 m. 77 1/4. — Liwerna 2 m. 105 1/4. — Londyn 3 m. 10 — 12 1/2. — Medyolan 2 m. 104 1/4. — Paryż 2 m. 121 5/8. — Cesarzskich ważnych dukatów agio 7 1/2. — Napoleondor 8 13 1/2 — 8 14. Angielskie Sover. 10 19 — 10 20. Imperyal Ros. 8 24 — 8 25.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 28. maja.

Oblig. długu państwa 5% 83; 4 1/2% 73 3/8; 4% —; z r. 1850 — 3% —; 2 1/2% —. Losowane obligacje 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. 335 1/2; z r. 1839 —. Wiedeń. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcey bank. 1006. Akcey kolei półn. 2016 1/4. Głognickiej kolei żelaznej —. Oedenburskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parow. 567 1/2. Lloydy —. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcey niższ. austr. Towarzystwa eskomp. 500 złr. — złr.

Amsterdam 1. 2 m. 87 1/2. Augsburg 105 3 m. Genua — 1. 2 m. Frankfurt 104 1/8 2 m. Hamburg 77 1/8 2 m. Liwerna — 1. 2 m. Londyn 10 — 12 1/2 2 m. Medyolan —. Marsylia 121 1/2. Paryż 121 5/8. Bukareszt 265. Konstantynopol 467. Smyrna —. Agio duk. ces. 7 1/4. Pożyczka z r. 1851 8 1/2 lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. 80 1/2; innych krajów koron. —. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 110 1/4. Pożyczka narodowa 84 1/2. C. k. austr. akcey skarh. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcey c. k. uprzyw. zakładu kredyt. 236. Hypotekar. listy zastawne —. Akcey zachodniej kolei żelaznej 200 1/2.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 28. maja.

PP. Bocheński Karol, z Wolicy. — Czerwiński Zygm. z Rosyi. — Czerwiński Felix, z Brodów. — Dulski Ed., z Ilawca. — Flondor Jerzy, z Hlinica. — Hagen Gust., z Wielkich Ocz. — Jaroszyński Piotr, z Rosyi. — Jędrzejewicz Max. — Żniatyna. — Jankowski Wojc., z Rosochowacca. — Kielanowski Tytus, z Kozłowa. — Münter Herm., z Wajnowa. — Nowosielski Lud., z Zbory. — Pruszyński Zygm., Podwysocki Konst. i Zawadzki Mich., z Rosyi. — Radziejowski Edward, z Żółkwi. — Rojowski Felix, z Cieszanowa. — Stobiecki Leo, z Bertyszowa. — Wentura Alex. i Jan, z Boluszan. — Zawadzki Marcin, z Wiednia. — Zanirski Franciszek, c. k. rotm., z Pragi.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 28. maja.

Hr. Golejowski Ant., do Ilarasimowa. — PP. Augustynowicz Bol., do Kniażego. — Balsch Jerzy, do Krakowa. — Bromirski Mich., do Rusina. — Eder Józef pens. c. k. prez. wyż. sądu kraj., do Złoczowa. — Flondor Jerzy, do Krakowa. — Horodyski Bog., do Kniażego. — Heindl Józef, c. k. rotm., do Czech. — Jaworski Apol., do Ordowa. — Kozłowski Zygm., do Malawy. — Marszycki Eust., do Lisek. — Niewczaszyński Piotr, do Wysocka. — Smolawski Felix, do Przybicy. — Trusz Mich. c. k. urzęd., do Złoczowa. — Wentura Alex. i Jan, do Krakowa. — Wysocki Józef, do Ilchorowa. — Zakrzewski Adolf, do Wiktoria.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 27. maja.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	322.00	+ 13.9°	72.2	połud.-zach. sł.	pochmurno
2. god. popoł.	321.84	+ 12.4°	95.8	połud.-zach. sł.	burza
10. god. wiecz.	322.89	+ 10.2°	88.4	połud. sł.	pochmurno

Wysokość deszczu 10.00.

T E A T R.

Dziś: Komedya polska: „Grochowy wieniec“ czyli: „Mazury w Krakowskim.“

KRONIKA.

Ledwo przed kilku dniami przywiózł do Tryjestu parowiec „Lucia“ ostatnie pożegnania fregaty „Novara“ i korwety „Karolina“, okrętów, wyposażonych z prawdziwą wspaniałomyślnością cesarską, a już słyszmy o nowym przedsięwzięciu poświęconem umiejętności, które przygotowuje marynarka cesarska.

Woenny paropływ „Vulkan“ otrzymał polecenie, jeszcze w ciągu tego lata odbyć żeglugę w południowej części greckiego archipelagu, tudzież koło wybrzeży Syrii i Egiptu w zamiarze dokładnych postrzeżeń magnetycznych. Będzie to zawiązek regulaminów magnetycznych, które nakazał najdosłojniejszy Arcyksiążę, naczelny komendant marynarki cesarskiej oceniając wielką ważność tego przedmiotu w umiejętnościach i żegludze. Wykonanie postrzeżeń polecono dyrektorowi obserwatorium przy marynarce dr. Schaub.

Obok tych prac i przedsięwzięstw ku wykształceniu umysłowemu, niezamiedluje się w naszej marynarce i praktyczna strona służby morskiej. Dowodem tego są eskadry ćwiczenia, z korzyścią dla oficerów i załogi, dowodem tego są nowe okręta, które w ostatnich dwóch latach spuszczone z warsztatu, i te, które się na warsztacie znajdują. Za kilka tygodni ujrzymy gotową do wypłynięcia na morze nową małą eskadrę, która zwiędzi wody północne, podczas gdy „Novara“ przebywa morza południowe, a „Karolina“ krąży w gorącej strefie.

— Wielki książę rosyjski, Konstanty, miał — jak opowiadają dzienniki, Podczas bytności swojej w Paryżu oglądać z wielką ciekawością relikwije fami-

lijne, które cesarz Napoleon III. osobno przechowuje. Między temi relikwiami znajduje się: trójkolorowa szarfa, którą generał Bonaparte nosił w bitwie pod piramidami i w ciągu całej kampanii egipskiej; pierścień koronacyjny, który Papież VII. wkładał na palec Cesarzowi Napoleonowi I., także pierścień koronacyjny Cesarzowy, przedstawiający dwa sereca, jedno z szafiru drugie z brylantu z napisem: „Deux font un“ (Dwa stanowią jedno), medalion z dwoma miniaturami Napoleo na I. i Maryi Luizy, pędzla Isabeja, dalej miniatura Maryi Luizy i króla rzymskiego, również pędzla Isabeja; jestto ten sam portret, który Cesarz Napoleon zabrał na wyspę Helenę i oglądał w ostatnich chwilach życia; szpada, którą książę Reichsztađu zapisał Ludwikowi Napoleonowi; sławny talisman Karola Wielkiego, który niegdyś ofiarował Napoleonowi I. kapituła katedralna w Akwisgranie; ta relikwia historyczna składa się z dwóch szafirów, między którymi znajduje się mały krzyżyk, wyrzezany z drzewa prawdziwego krzyża i obwieszony złotą obrączką osadzoną drugimi kamieniami. Karol Wielki nosił ten talisman we wszystkich bitwach na złotym łańcuszku. Na wspomnienie zaś służy jeszcze obrączka ślubna Cesarza Napoleona I. i Cesarzowy Józefiny. — P. Prevost wynalazł sposób nadawać akwarellom pozór i trwałość malowideł olejnych; a sposób ma to być tak dzielnny, że się nawet da zastosować w przedsiębiorstwach podrzędnej przemysłu. P. Prevost przezwiał wynalazek swój „embuholnie“ i jedzie do Paryża po patent.